

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 98. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848430400/facsimile.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Prinsesse *Vühelmine*, der havde været Medvider, blev gennembanket af Kongen, saa det kunde høres over hele Slottet.

Man mene hvad man vil om Frederik Vilhelms Pædagogik. I Samlerens Frygt for, at Sønnen skal gaa hen og blive en Spreder, ligger der dog *noget* sympatisk. Og det ser virkelig ud, som om Flugtforsøgets Katastrofe blev det Chok, der fik den unge Frederiks mangeartede og spredte Væsen til pludselig at udkrystallisere sig i en stærk og sjælden Helhed.

Han blev Alvorsmand. Det viste sig først i en ganske ny Iver for Militærtjenesten. Sin Officersgerning passede han i de følgende Aar med saa stor Pligttrøskab og Akkuratesse, at hans gamle Fader ved en bestemt Lejlighed begejstret udbrød: *Es steckt ein Friedrich Wilhelm in Dir*. Større Kompliment kunde *han* ikke sige.

Og det var rigtigt. Kun med den Tilføjelse, at der ogsaa stak uendelig meget andet og mere end en Frederik Vilhelm i ham. Sine aandelige Interesser havde han ingenlunde opgivet. Men nu saa han dem under en ny, langt værdigere og langt mægtigere Synsvinkel.

Han var sig bevidst, at han engang skulde være Kongen af Preussen. Nuvel, han agtede at blive Preussens største og mest oplyste Fyrste. Han agtede at gøre sit Rige til en Stormagt. Og denne Gerning vilde han opdrage sig selv til ved at erhverve Tidens højeste og mest udsøgte Dannelse. Midlet skulde være et Studium af Politik, Historie og Filosofi.

Et Nutidsmenneske vil maaske have svært ved at forstaa, hvad en Fyrste skulde med Filosofi. For Datiden laa Sagen anderledes. Filosofien var dengang et langt mere omfattende Fag end nu, den gik i Spidsen for alle andre Videnskaber, den var selve Fremskridtets Pioner. Og den var aktuel over al Maade.

Frederik, som selv var et søgte Barn af sin Tid, rationalistisk og fordomsfri, gik med Iver op i alle de nye Tanker, som udgik fra England og Frankrig. I Kraft af dem var det, at han vilde regere. Det var en Æressag for ham at blive en tolerant og human Konge.

D'être homme avant d'être roi var det uforlignelige Motto, han satte over disse Læreaar, som han paalagde sig selv. At blive Men-